



Saksprotokoll

Årsmelding Yrkesopplæringsnemnda 2025

Arkivsak-dok. 202329755
Saksbehandler Elin Thorsvik

Saksgang	Møtedato	Saknr
Yrkesopplæringsnemnda 2023-2027	21.05.2026	17/26
Hovedutvalg for utdanning 2023-2027	28.05.2026	35/26
Fylkesting 2023-2027	16.06.2026	53/26

Fylkesting 2023-2027 har behandlet saken i møte 16.06.2026 sak 53/26

Fylkestinget sitt vedtak

1. Fylkestinget tar årsmeldingen til Yrkesopplæringsnemnda 2025 til orientering.

Votering

Hovedutvalg for utdanning sin innstilling	Enstemmig vedtatt
---	-------------------

Hovedutvalg for utdanning sin innstilling

1. Fylkestinget tar årsmeldingen til Yrkesopplæringsnemnda 2025 til orientering.



Arkivsak-dok. 202329755-18
Saksbehandler Elin Thorsvik

Saksgang	Møtedato	Utvalgssaksnr
Yrkesopplæringsnemda 2023-2027	21.05.2026	
Hovedutvalg for utdanning 2023-2027	28.05.2026	
Fylkesting 2023-2027	16.06.2026	

Årsmelding Yrkesopplæringsnemnda 2025

Fylkesdirektørens innstilling:

1. Fylkestinget tar årsmeldingen til Yrkesopplæringsnemnda 2025 til orientering.

Carl-Jakob Midttun
fylkesdirektør

Vegard Iversen
direktør for kompetanse

Sammendrag

Årsmeldingen gir en oversikt over Yrkesopplæringsnemndas aktivitet i 2025, med en kort oversikt over saker som er behandlet i løpet av året. I tillegg beskrives noen av resultatene innenfor fag- og yrkesopplæring i 2025.

Medlemmer og varamedlemmer i Yrkesopplæringsnemnda 2023 - 2027.

Organisasjon	Medlem	Varamedlem
KS	Annikken Kjær Haraldsen	Helen Hol
LO	Kristine Svendsen	Tone Vorseth Graneggen
LO	Jan Kristian Hammernes	Marius Tønnesen
LO	Janne Kristin Bjørnerås	Tarjei Leistad
LO	Håvard Stamnestrø	Ronny Aunan
Lærlingrådet	Eirin Norli Hamnes	André Åstrøm
Lærlingrådet	Vegard Skjervold André Åstrøm	Sigrid Bakken Røsseth Mikael Augdal Liv Bente Winje
NHO	Audun Otterstad Kristian Dahlberg Hauge	André Bakeng
NHO	Marte Løvik	Jan Åge Sneve Gundersen
Virke	Vidar Harsvik	Per Erik Sandnes
Spekter	Lisa Kristina Bjørnstrøm	Julie Arnø
Statsforvalteren	Roar Bjørkli	Berit Johanne Aakre Petter Olderen
Utdanningsforbundet	Lars Haukø	Monica Haaset
YS	Frank Grydland	Runa Forren
Trøndelag fylkeskommune	Lill Harriet Sandaune Maria Alseth	Lars Myhr Sandlund
Trøndelag fylkeskommune	Henrik Kierulf	Ingvill Dalseng

Marte Løvik fra NHO var leder og Kristine Svendsen fra LO nestleder.

Endringer av medlemmer og varamedlemmer i 2025:

Fylkestinget vedtok 15.10.25 i sak 83/25 følgende endring:

Lill Harriet Sandaune (FrP) får fritak fra vervet og Maria Alseth (FrP) oppnevnes som medlem

I sak 86/25 ble det vedtatt følgende endringer:

Fra Lærlingrådet oppnevnes: André Åstrøm som medlem med Emma Husby Ervik som varamedlem. Mikael Augdal som medlem med Liv Bente Winje som varamedlem. Fra Statsforvalteren oppnevnes Petter Olden som varamedlem, for Roar Bjørkli

Fylkestinget vedtok 10.12.25 i sak 103/25 følgende endring:

Audun Otterstad fritas fra vervet som medlem i Yrkesopplæringsnemnda og Kristian Dahlberg Hauge oppnevnes som medlem fra NHO

Møter og saker i Yrkesopplæringsnemnda 2025

13.03.25 – Teams

- Forvaltning av tilskudd kompetanse og arbeidskraft i distrikt
- Rapportering tilskuddsforvaltning for høyere yrkesfaglig utdanning 2024
- Organisering av opplæringa i Vg2 Skogbruk ved Mære landbruksskole og Grong videregående skole
- Cissi Klein videregående skole – oppfølging av vedtak om å øke arealet til yrkesfaglige utdanningsprogram
- Årets lærebedrift og Årets lærling/lærekandidat

06.05.25 – Teams

- Justering av det videregående opplæringstilbudet i Trøndelag

15.05.25 – Statens Hus

- Kvalitetsmelding for videregående opplæring 2024
- Prioriteringer, prinsipper og kriterier for tilskuddsforvaltning av høyere yrkesfaglig utdanning 2026
- NOU 2025:1 Felles ansvar, felles gevinst. Høring
- Melhus videregående skole og Orkland videregående – skolestørrelse, innhold og veivalg. Fase I.
- Godkjenning samarbeidsorgan
- Søknad om godkjenning som lærebedrift
- Årsmelding Yrkesopplæringsnemnda 2024

19.06.25 – Ekstramøte, Quality Airport hotel, Stjørdal

- Arbeidsmøte – Tilbudsstruktur 2026

18.09.25 – Teams

- Lokal forskrift for inntak og formidling
- Årsrapport for Lærlingerådet 24-25 og endring av retningslinjer ved konstituering 25-26.
- Halvårsrapport Samfunnskontrakten 30.06.2025
- Møteplan Yrkesopplæringsnemnda 2026
- Årets lærebedrift i Trøndelag
- Årets lærling, lærekandidat eller kandidat for fagbrev på jobb i Trøndelag

13.11.25 – Thon Hotel Prinsen, Trondheim

- Revidering av handlingsprogram for kompetansestrategi Trøndelag 2025 - 2027
- Forvaltning av høyere yrkesfaglig utdanning – økonomiske rammer for 2026
- Felles årsrapport fra ombudstjenesten; mobbeombudet, elev- og lærlingeombudet skoleåret 2024/25
- Melhus videregående skole og Orkland videregående skole – skolestørrelse, tilbudsstruktur og alternativer for utbygging. Fase II
- Det videregående opplæringstilbudet i Trøndelag 2026-2027
- Overgang fra skole til bedrift og veileder for yrkesfaglig fordypning
- Kvalitetssystem for fagopplæring i bedrift

Arbeidsutvalget (AU) i Yrkesopplæringsnemnda har bestått av Kristine Svendsen, Marte Løvik, Anniken Kjær Haraldsen og Lill Harriet Sandaune. Det har blitt avholdt ett møte i 2025.

Orienteringssaker fra Fylkesdirektøren til Yrkesopplæringsnemnda:

Søkerstatistikk og tilbudsstruktur

Søkerstatistikk fordelt på regioner er gjennomgått. Dette var spesielt interessant i år med tanke på ny karakterbasert inntaksordning der elever konkurrerer om plass innenfor sin inntaksregion, i stedet for å ha fortrinnsrett til nærscole. Det var ingen store endringer, men noen forskyvninger mellom skoler i den enkelte region.

Søkerstatistikken gir et godt grunnlag for å jobbe med tilbudsstrukturen. Det er ønskelig fra fylkesdirektøren sin side at YON får en mer sentral rolle i arbeidet med dette. Det ble derfor satt opp et ekstra arbeidsmøte i juni hvor YON var med på å legge premisser for høringen.

Samarbeidsorgan

Det har blitt brukt en del tid på å informere om bakgrunnen for godkjenning av samarbeidsorgan, lærebedrifter, fokuset på kvalitet og videre samarbeid med samarbeidsorgan etter ny opplæringslov.

Formidling

Det er utarbeidet en ny plan for det fireårige løpet, «Overgang fra skole til bedrift». Dokumentet omtaler formidlingsprosessens rutine- og ansvarsfordeling for å ivareta et systemrettet arbeid med mål om en god overgang til lærebedrift. Formålet er å tydeligere innlemme formidling som en del av opplæringen og skolens aktiviteter for å sikre at alle søkere får et tilbud om læreplass som er tilpasset sitt behov.

Formidling henger tett sammen med yrkesfaglig fordypning (YFF) og det er derfor foreslått endringer av fylkets retningslinjer for YFF. Yrkesopplæringsnemnda satte søkelys på samarbeid med partene i arbeidslivet gjennom YFF, med tydeliggjøring om at elevene skulle få informasjon om og kunnskap om arbeidslivets rettigheter og plikter, arbeidsmiljø og rollen til verneombud og tillitsvalgt.

Formidling er et tema som har blitt tatt opp jevnlig på møtene gjennom året. Utdanningsdirektoratets statistikk viser at andelen søkere formidlet i 2025 var 73,3 %. Når vi ser nærmere på tallene, så ser vi at tallene fra Udir ikke er de samme som våre egne. Dette skyldes blant annet ulikheter i måten formidling blir registrert mellom fylker. Vi ser derfor på egne tall som vi henter fra Qlik.

I 2025 ble 82,5 % av de som hadde opplæring i bedrift, som sitt første ønske, formidlet til opplæring i bedrift. Tabell 1 under viser at antallet søkere til formidling og antallet søkere som ble formidlet i 2025 er høyere enn foregående år, selv om prosentandelen er noe lavere i 2025. Til sammenligning var året 2023 et toppår etter korona, og det er naturlig med noe nedgang i etterkant.

Tabell 2 viser kun primærsøkere med ungdomsrett, og vi ser at antall søkere formidlet er noe høyere enn året før.

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Året 2025 var preget av noe lavere konjunkturer, særlig i elektro-/og byggebransjen. Det ga et økt behov for alternativ fagopplæring i skole der 64 søkere startet alternativ opplæring i skole i 2025.

Tabell 1 Formidling av alle primærsøkere. Data fra Qlik.

År	Søkere totalt	Formidlet i eget fylke	Formidlet til annet fylke	Formidlet totalt	% formidlet	VG3 fagopplæring i skole
2025	1 797	1 354	129	1 483	82,5%	64
2024	1 699	1 298	157	1 455	85,6%	8
2023	1 831	1 454	120	1 574	86,0%	13

Tabell 2 Formidling av primærsøkere med ungdomsrett. Data fra Qlik.

År	Ungdomsrett søkere totalt	Ungdomsrett formidlet i eget fylke	Ungdomsrett formidlet til annet fylke	Ungdomsrett formidlet totalt	Ungdomsrett % formidlet	Ungdomsrett VG3 fagopplæring i skole
2025	1 454	1 140	120	1 260	86,7%	23
2024	1 363	1 076	143	1 219	89,4%	6
2023	1 450	1 187	111	1 298	89,5%	7

Rettigheter og kontrakttyper

Det totale antallet kontrakter fordelt på rettigheter og kontraktstype som startet opp i 2025 er vist i tabellene under. Dette er de som har kommet inn i opplæring via formidlingsprosessen og via andre ordninger. Majoriteten av de som startet opplæring i 2025 hadde ungdomsrett og har ordinær lærekontrakt.

Tabell 3 Tabellene viser totalt antall løpende lærekontrakt inngått kalenderåret 2025 fordelt på rettighet og kontraktstype. «Ikke rett» i tabellen inkluderer de med rekvalifiseringsrett. Tallene for «Elev i skole» inkluderer modulstrukturert opplæring. Videre inkluderer tallene 158 gjestelæringer fra andre fylker som også får opplæring i Trøndelag. Kilde Qlik.

Rettstype	Løpende kontrakter	Løpende kontrakter	Kontraktstype	Løpende kontrakter	Løpende kontrakter
Ungdomsrett	1 745	68,1%	Lærekontrakt	2 148	83,8%
Voksenrett	449	17,5%	Elev i skole	205	8,0%
Ikke rett	369	14,4%	Opplæringskontrakt	118	4,6%
			Fagbrev på jobb	92	3,6%

Fagbrev på jobb-ordningen

Fagbrev på jobb er en egen ordning for voksne i et arbeidsforhold som ønsker opplæring og formalisering av kompetanse. Fagbrev på jobb- ordningen har blitt stadig mer populært i Trøndelag. Det ble i 2025 inngått 92 fagbrev på jobb-kontrakter. Ordningen har god gjennomføringsgrad, som illustrert i tabell 4, der de som etter endt opplæring

framstiller seg til fag-/svennepröve også oppnår et fag-/svennebrev.

Tabell 4 Oversikt over antall oppmeldte fagprøver og resultatet om de ledet til fag-/svennebrev (bestått) eller ikke-bestått. To oppmeldte fagprøver i 2025 ledet ikke til et resultat der prøven kan ha blitt avlagt i 2026. Kilde Qlik.

Fagbrev på jobb	Antall fagprøver	Bestått	Ikke-bestått
2025	69	66	1
2024	48	45	3
2023	54	49	4
2022	43	39	3

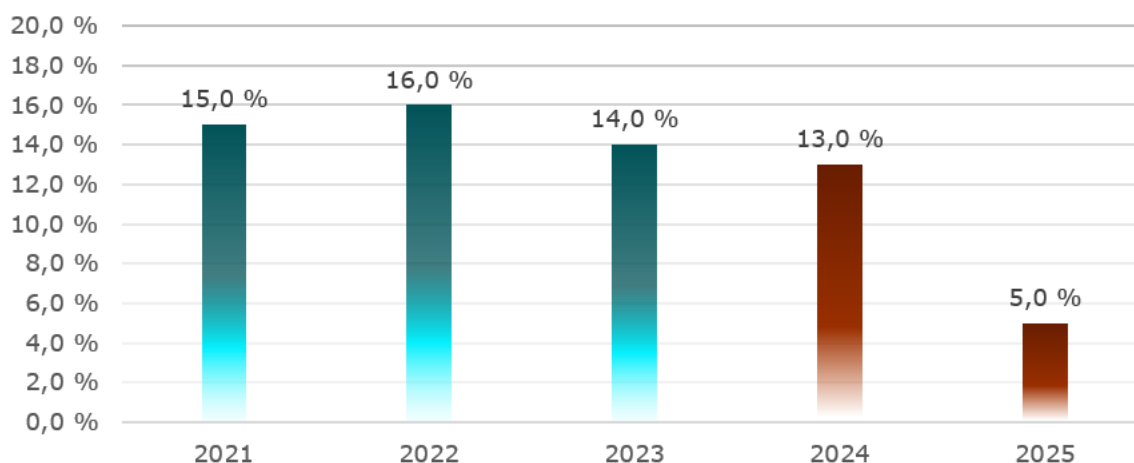
VG3 i skole

Ikke alle får læreplass av ulike årsaker. Det kan være mangel på læreplasser i enkelte fag, konjunktursvingninger, elevene har ikke vært aktive med å søke læreplass selv, mye fravær og andre ting.

Oppmøtedagen på avgiverskole for de som ikke hadde fått læreplass var 25. august. I år møtte det 150 stk. På selve dagen ble det kartlagt årsaker til at man ikke har fått plass og lagt til rette for å få bistand for å finne plass. Det ble da informert om muligheten for Vg3 i skole og at dette er noe de kan takke ja eller nei til. I år var det 130 som ønsket et tilbud og det endte det opp med 100 søkere som fikk tilsendt et tilbud om Vg3 i skole.

Hevinger og oppsigelser av lærekontrakter

Grafen under viser hvor stor andel kontrakter som er hevet fordelt på året kontrakten er inngått. Tallene tar utgangspunkt i inngåtte lærekontrakter for lærlinger og fagbrev på jobb. Grafen er kumulativ og følgelig er tallene for heving lavere dess nærmere inneværende år, fordi disse er i aktiv opplæring enda. For eksempel hadde majoriteten av kontrakter i 2025 oppstart sommer/høst 2025, og årsak til avsluttet kontrakt skyldes ofte feilvalg eller andre personlige årsaker. Hvis man sammenligner tall fra kull som startet i 2018 og til i dag, så har antall hevinger vært relativt stabile fra 12- 15%.



Figur 1 Andel hevede lærekontrakter per år. Røde søyler er år som ikke er ferdigstilt ved normal progresjon pr utgangen av 2025. Kilde Qlik.

Etter endringen av opplæringsloven i 2024 var det forventet at antall oppsagte og hevede kontrakter ville øke på grunn av nye regler for registrering. Tabellen under viser at det totale antallet avsluttede kontrakter pr kalenderår har vært forholdsvis stabilt. Tallene inkluderer de som har endret kontraktstype eller overført til ny kontrakt innen samme fag.

Tabell 5. Antall hevinger og oppsigelser av lærekontrakter i eget fylke pr kalenderår.

Kontrakt avsluttet år	Antall heving/oppsigelser
2025	490
2024	544
2023	496
2022	440

Fag- og svenneprøver

I 2025 avla 3093 sin første prøve hvor 2878 kandidater (93,05%) besto. Samlet ble det gjennomført 3322 prøver, etter at de fleste som fikk ikke bestått gjennomførte ny prøve. Antallet prøver har gått noe ned fra 3321 i 2024.

Tallene er hentet fra Qlik.

Tabell 6. Antall prøver per kandidattype:

Kandidattype	Antall
Lærling	2305
Praksiskandidat	841
Grunnkompetanse	88
Fagbrev på jobb	67
Elev	21

Tabell 7. De 10 lærefagene med flest prøver:

Utdanningsprogram	Lærefag	Antall
Helse- og oppvekstfag	Helsearbeiderfaget	361
Bygg- og anleggsteknikk	Tømrerfaget	244
Helse- og oppvekstfag	Barne- og ungdomsarbeiderfaget	234
Elektro- og datateknologi	Elektrikerfaget	228
Teknologi- og industrifag	Yrkessjåførfaget	135
Salg, service og reiseliv	Salgsfaget	121
Bygg- og anleggsteknikk	Rørleggerfaget	107
Naturbruk	Akvakulturfaget	102
Restaurant- og matfag	Kokkfaget	89
Teknologi- og industrifag	Logistikkfaget	80

Nye lærebedrifter

Det ble i hvert møte gjennom året lagt frem en oversikt over nye lærebedrifter. I 2025 ble det godkjent 193 lærebedrifter mot 167 året før. Det har vært en jevn økning av godkjente lærebedrifter de siste årene, denne økningen fortsatte i 2025.

Under ser vi antallet nye bedrifter i 2025 per utdanningsprogram:

Utdanningsprogram	Lærebedrifter med avtale med samarbeidsorgan	Lærebedrifter uten avtale med samarbeidsorgan
Bygg- og anleggsteknikk	53	2
Salg, service og reiseliv	35	8
Teknologi- og industrifag	35	3
Naturbruk	20	2
Elektro- og datateknologi	16	0
Helse- og oppvekstfag	13	1
IT- og medieproduksjon	11	5
Restaurant- og matfag	7	0
Frisør, blomst, int. og eksponeringsdesign	6	1
Håndverk, design og produktutvikling	3	0

Samfunnskontrakten for flere læreplasser.

I 2025 ble Trøndelag fylkeskommune tildelt kr 42 702 074 kr til Samfunnskontrakten for flere læreplasser. Midlene ble brukt til å støtte opp under følgende hovedretninger for tiltak, forankret i YON våren 2023.

1. Tildeling til skoler etter en fordelingsnøkkel som tar utgangspunkt i antall elever på yrkesfag (inkludert voksne) for å forsterke lokalt formidlingsarbeid til læreplass.
2. Utlysning av midler som samarbeidsorgan og bedrifter kan søke på for å forsterke formidlingsarbeidet til læreplass.
3. Styrking av den søkbare støtteordningen for lærlinger og lærekandidater med særskilte behov.
4. Fokus på viktigheten av faget yrkesfaglig fordypning (YFF) i formidlingsarbeidet til læreplass.
5. Pilotprosjekt for å prøve ut praksisbrevkandidatorordningen.

Viktigheten av faget yrkesfaglig fordypning ble løftet fram gjennom en pilot på et utviklingsprosjekt på tre skoler høsten 2024. Etter gode tilbakemeldinger fra skolene på pilotprosjektet, ble utviklingsprosjektet videreført i 2025 og utvidet til å gjelde både programfag og yrkesfaglig fordypning. Prosjektet tar sikte på å utvikle opplæringen på vg1 og vg2 slik at den praktiske erfaringen og elevenes yrkesinteresser er i sentrum for all opplæring på yrkesfag. Utviklingsprosjektet har som mål å bidra til flere motiverte og reelt kvalifiserte elever til arbeidslivets læreplasser, i tråd med arbeidslivets meldte behov, læreplanverket og Utdanningsdirektoratets føringer for bruk av midlene i Samfunnskontrakten: «Tilskuddet skal bidra til å forbedre opplæringen frem til læreplass og forsterke oppfølgingen av elevene ute i bedrift» (Tilskuddsbrev fra Udir).

Årets lærebedrift og Årets lærling, praksisbrevkandidat, lærekandidat eller kandidat for fagbrev på jobb

Trøndelag fylkeskommune Trööndelagen fylhkentjielte

Begge årets priser ble høytidelig delt ut i Olavshallen i Trondheim.

Årets lærling ble Emma Straub, helsefagarbeider fra St. Olavs hospital.



F.v. Morten Wraalsen, Håndverkerforeningen i Trondheim, Emma Straub, Tomas Iver Hallem, fylkesordfører, Nina Riber, Håndverkerforeningen i Trondheim. Foto Tone Høvik, Trøndelag fylkeskommune.

Årets lærebedrift ble Sparebank1 SMN



F.v. Marte Løvik, leder i yrkesopplæringsnemnda, Marianne Eidsmo, Camilla Blokkum Fosmo, Sparebank1 SMN, Marius Ekeberg, lærling og Tomas Iver Hallem, fylkesordfører. Foto: Tone Høvik, Trøndelag fylkeskommune

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Fylkesdirektørens konklusjon:

Årsmeldingen gir et innblikk i aktiviteten innenfor fagopplæringsområdet, og fylkesdirektøren mener den bidrar til å gi god innsikt for fylkestinget.